

DE LAATSTE LOODJES NIEUWBOUW!

Nog even en de nieuwe huisvesting van Bardo wordt door aannemer Thunnissen opgeleverd aan Ymere, die het vervolgens zullen verhuren aan Hospice Bardo. De muren zijn al gesausd in de groene en bruine kleuren naar het idee van binnenhuisarchitect Rob van Haandel, om buiten als het ware naar binnen te halen. Ook het fotobehang met bladeren zit al op de muren. De afgelopen maanden hebben vele vrijwilligers en professionals het pand al bezichtigd om hun nieuwe werkplek te verkennen en praktische zaken door te nemen. De bouwers lopen graag mee, om alle reacties te horen. “Soms kijken ze net zo trots als wij”, vertelt Annemarie Zuidweg, directeur van Bardo en het afgelopen jaar samen met het Bardo bouwteam belast met de begeleiding van dit proces.

Nu het gebouw bijna af is, alleen binnen moet er nog het één en ander gebeuren, zie je wat een prachtige lichte ruimtes het geworden zijn. Het doet denken aan de bouw van een klooster, waar de binnentuin ook vaak centraal staat. Deze binnentuin is nu nog een bouwput, die helemaal inge-

richt moet worden, zodat hij voldoet aan alle eisen die het zorgteam gesteld heeft. Er is ook een buitentuin. Dankzij het ontwerp van de firma Stukart zullen beide tuinen in alle jaargetijden kleur hebben, en vooral ook veel afwisseling. Er komen meerdere terrasjes en zitjes, zodat families apart van elkaar kunnen zitten en een gevoel van privacy hebben. In het midden van de tuin zal een mooie oude boom komen te staan. En de gehele tuin wordt toegankelijk voor zowel bed als rolstoel. Vanuit veel van de vertrekken zie je de Geniedijk. „Uitzicht op werelderfgoed van Unesco. Je ziet de schapen lopen. Prachtig toch?“, aldus Annemarie.

Het hospice breidt uit van acht naar tien bedden en is verdeeld over twee verdiepingen. Iedere kamer heeft een eigen keuken en badkamer. Nu de kamers zich niet meer allemaal op één verdiepingen bevinden, zoals in het oude pand, moet er nagedacht worden over een andere aanpak en bezetting. Het team heeft het er druk mee, alles moet goed uitgedacht en uitgewerkt worden, want eenmaal over mogen gasten niets

Hospice Bardo is een kleinschalige woonvoorziening waar 24 uur per etmaal zorg wordt geboden aan mensen in hun laatste levensfase. Dat gebeurt door een team van beroeps-krachten ondersteund door speciaal opgeleide vrijwilligers.

IN DIT NUMMER

De laatste loodjes nieuwbouw!	1
Citroenlimonade	2
Boekentip: “Momentopnamen”	2
Voetbalvrienden SCW beklimmen Mont Ventoux	3
Benefietavond GIG	3
De laatste wens van Jos Timman	3
4 oktober filmavond	4
Bardo in cijfers 1 ^e helft 2011	4
18 december Cirkel van Licht	4

merken van deze omzwaai. “Dit is voor ons ook meteen een kans om te kijken of er dingen nog slimmer en beter georganiseerd kunnen worden”, aldus Annemarie. Om deze reden worden er straks voor de opening eerst een aantal weken proefgedraaid.

Alle kamers worden voorzien van natuurlijke decoraties met voldoende mogelijkheden voor persoonlijke inrichtingswensen van de gast. Want mensen die in Bardo verblijven nemen graag dingen van thuis mee, om zich zoveel mogelijk thuis te voelen. Dit kunnen meubels zijn, maar ook kleine huisdieren. Ook is er een grote gezamenlijk huiskamer, met ruime open keuken en wederom uitzicht over de dijk. Uiteindelijk zal er een open, huiselijke sfeer ontstaan, waarbij op de achtergrond alle passende zorgvoorzieningen aanwezig zijn.

Vele schouders maken licht werk, en zeker nu de laatste loodjes aan de orde zijn, staan “de vrienden” klaar. Allereerst natuurlijk alle vrijwilligers die zich belangeloos inzetten om de doelstellingen van Bardo waar te maken, en die zich nu ook inzetten om de verhuizing mogelijk te maken. Dan zijn er de verschillende fondsen, die de afbouw en inrichting helpen bekostigen. Maar

Lees verder op pagina 2

ook organisaties maken tijd en ruimte voor Bardo als maatschappelijke verantwoord ondernemen-project. Adviesbureaus 4 Building en Calibre zetten adviseurs in om mee te denken. Schiphol leent Bardo projectmanagement voor de logistiek. En niet te vergeten de vaste medewerkers van Bardo, die enthousiast alle extra werkzaamheden oppakken. “Aan de vooravond van zo een grote verandering, merk je des te meer hoe bijzonder het is om samen te werken met zoveel verschillende professionals en vrijwilligers die allemaal betrokken zijn bij Bardo en haar doelstellingen en die met

zijn allen deze verhuizing mogelijk maken”, aldus Annemarie Zuidweg.

In januari verwacht Bardo haar deuren te openen op de nieuwe locatie aan de Geniedijk. Ook het adres is inmiddels bekend: Burgemeester Jansoniushof 11 in Hoofddorp.

DOET U GRAAG IETS VOOR EEN ANDER?

WORD VRIJWILLIGER!

Hospice Bardo.
Bel naar: 023-5571142
of kijk op:
www.hospicebardo.nl

CITROENLIMONADE

Door Manon Boddaert (arts palliatieve geneeskunde in Bardo)

Een van de mooie zaken van werken in een hospice is het contact dat je opbouwt met de mensen die daar de laatste fase van hun leven doorbrennen. Niet zelden leidt dit tot bijzondere ontmoetingen op onverwachte momenten. Zo ontspoon zich onlangs een gesprek.

Ik had tegen het gesprek opgezien, want ik had geen makkelijke boodschap. Hij was in de voorgaande maanden tegen de verwachtingen in zodanig opgeknapt, dat hij de volgende dag naar een verpleeghuis zou verhuizen. Voorwaar geen eenvoudige ommekeer om te maken, wanneer je denkt en voelt in de laatste fase van je leven te zijn. Dat had hij echter met verve gedaan. Door goede gesprekken, oefenen met de fysiotherapeut en het maken van lijstjes met behoeftigheden voor zijn nieuwe woning had hij zich geleidelijk aan emotioneel en lichamelijk voorbereid op de nieuwe stap. Hij keek er zelfs een beetje naar uit.

En nu moest ik hem gaan vertellen, dat er in zijn situatie iets veranderd was, waardoor ik het niet vertrouwd om hem te laten gaan.

Natuurlijk hadden we vanaf het begin de afspraak om eerlijk te zijn naar elkaar, dus zo begon ik ons gesprek. En ik vertelde hem waarom ik op het laatste moment mijn twijfels had over zijn verhuizing en het verstandiger vond om het nu niet door te laten gaan. Hij schrok en was verdrietig, maar zei ook het te begrijpen en op mij te vertrouwen. In tranen was hij over zijn hernieuwd verlies van zelfstandigheid, maar als ik dacht dat dit het beste was, dan was dat hoe het moest. En als ik dacht dat er nog een kans was op het verpleeghuis in een later stadium, dan wilde hij daar toch graag voor op de wachtlijst blijven staan.

Ik uitte mijn bewondering voor de kracht die door zijn verdriet heen kwam en hij antwoordde: “weet u, dokter, ik heb mijn hele leven geprobeerd om te accepteren wat ik niet kon veranderen en dat is dit ook. Ik vertrouw op u. Daarbij heb ik altijd een positieve levensinstelling gehad en dus probeer ik om uit citroen toch limonade te maken.”

Wijze woorden, dat zeker. Maar om die wijze woorden ook op moeilijke momenten te kunnen leven, daarin schuilt de ware levenskunst!

BOEKENTIP

Momentopname

Auteur Paul Peijnenburg en fotograaf Bert Janssen draaiden een maand mee als vrijwilligers in hospice De Ark in Roermond. Van het moment van intake tot en met de begrafenis hebben zij mensen in het hospice gevolgd, en het hospice ervaren als ‘een warm bad van medemenselijkheid’. ‘Momentopnamen’ kreeg recensies als ‘boek over sterfproces in hospice, vooral ook eerbetoen aan de zorg’ (Telegraaf 4 augustus 2011).

VOETBALVRIENDEN SCW BEKLIMMEN MONT VENTOUX

Het begon als een wild idee, maar werd al spoedig een regelrechte uitdaging. Acht voetbalvrienden van voetbalvereniging SCW uit Rijsenhout vatten het plan op om de bijna 2000 meter hoge Mont Ventoux op te fietsen. Deze beroemde berg, bekend vanwege de moeilijkheidsgraad en het kale

maanlandschap, is herhaaldelijk opgenomen in een aantal gerenommeerde wielervedstrijden, waaronder de Tour de France. Op het moment dat het idee geboren werd, was meteen duidelijk dat de SCW Ventouranen (zoals ze zichzelf noemen) dit gingen doen voor een goed doel. Unaniem waren zij het er overeens dat deze sportieve uitdaging gekoppeld zou worden aan een geldinzamelingsactie voor de nieuwbouw van Hospice Bardo.

Na een periode van intensief trainen was het zover op 1 juli. Pieter de Breuk, Jaap van Castricum, Dennis Bakker, Dennis Hulshoff, Ronald de Lange, Bas Mulder, Rodger Lemmens (reserve) en Gideon Schoof hebben de Mont Ventoux beklommen!

Een fantastische prestatie, in sportieve zin, maar zeker niet minder voor het goede doel. Familie, vrienden en collega's hebben deze actie ruimhartig ondersteund met als resultaat maar liefst € 4.564,- voor de nieuwbouw van Hospice Bardo!

BENEFIETAVOND GIG: RUIM € 5.000 OPGEHAALD

De, alweer vierde, editie van GIG, werd op 17 juni jongstleden een onvergetelijke avond. Na drie jaar GIG's in de kleine zaal van PierK in Nieuw Vennep, werd nu de grote zaal van De Meerse volledig overgenomen door de krachtige energie en creativiteit van de jeugd van de Haarlemmermeer. Onder leiding van grondlegger en creatief "directeur" Jamie Chua verzorgden 200 deelnemers een spectaculaire benefietvoorstelling.

Deze grootse opzet is mogelijk gemaakt doordat PierK, de gemeente Haarlemmermeer en de Rabobank Regio Schiphol samen de schouders onder dit prachtige initiatief hadden gezet. De Gig-bokaal en een cheque van € 1.000 gingen naar Muriel Vermaase en Elias Hepel. Met dit bedrag kunnen zij hun creatieve carrière verder ontwikkelen. Voor Hospice Bardo en Inloophuis Adamas werd een bedrag van ruim € 5.000 opgehaald. Bardo was

van oudsher het door Jamie gekozen goede doel: hij wil generaties verbinden, ziek en gezond, met muziek, dans, toneel en kleinkunst.

Dit jaar is gekozen voor de schenking aan een gezamenlijke activiteit van Bardo en het Adamas Inloophuis: verwendagen voor patiënten, naasten en voor nabestaanden. Van deze grote opbrengst kunnen meerdere van dit soort dagen georganiseerd worden. Team Bardo en Adamas zijn verguld met deze warme belangstelling en support uit de jeugd van de Haarlemmermeer. Samen hebben we de toekomst!

DE LAATSTE WENS VAN JOS TIMMAN

Nog één keertje naar Artis, met dochter Caroline, schoonzoon Johan en kleinkinderen Sherinda en Maik. Dat was de liefste wens van Jos Timman. En op 28 april ging die in vervulling.

De familie de Vries-Timman vertelt: "Het heeft veel moeite gekost om alles te organiseren, maar dankzij Stichting Ambulancewens en Hospice Bardo is het gelukt. Om 10 uur 's morgens werden we opgehaald door vrijwilligers van de wensambulance, verpleegkundige Eveline, en chauffeur Arie. Jos kreeg een leuk beertje in ambulancechauffeurstenue.

Uitgezwaaid door personeel van het hospice, gingen we op weg naar Artis. Jos had

het die dag voor het zeggen. En niets, maar dan ook niets was te veel. Van de apenrots naar de roofdieren, en van de olifanten naar de giraffen en ga zo maar door. Na een tussen stop in het restaurant, weer verder. Het was op een kleine bui na een prachtige zonnige dag."

Na vertrek uit Artis gaf meneer Timman aan ook nog heel graag even langs het graf van zijn vrouw op begraafplaats Westgaarde te Amsterdam te gaan. En langs zijn huis, waarvan hij vanuit de ambulance afscheid heeft genomen.

En wat te doen als de hele dag al trek hebt in zoute pinda's, maar als die nergens daar te koop blijken te zijn? Nou gewoon, op de

terugweg naar het hospice ook nog even langs een tankstation om de gewilde zoute pinda's te kopen.

Familie de Vries-Timman: "Het was een dag om nooit te vergeten! Met dank aan het hospice en stichting ambulancewens."

SPONSORBIJDAGEN

Hendriks Benzine	30 dozen eieren voor personeel voor Pasen	
Kinderen van de heer A. Ootes		€ 1.000,00
Mevrouw A.W. Nelemans		€ 3.000,00
Christelijk Gereformeerde Kerk Nieuw-Vennep		€ 231,11
De heer L.T. Passchier, verjaardagsgift		€ 660,00
Dhr. en mevr. G. de Bruijn t.g.v. mevr. haar 60e verjaardag		€ 700,00
De heer en mevrouw K. Vink-Leen		€ 1.000,00
Mevrouw F. Dols		€ 50,00
Raad van Kerken Hoofddorp, opbrengst collecte MeerJazz viering		€ 446,64
De heer F.D.J. de Grijs		€ 1.000,00
Hervomde Gereformeerde Kerkgemeente Centrumwijk Hoofddorp		€ 1.000,00
De heer G. Harke		€ 358,00
Erven Mevrouw J.J. de Nijs-de Rooij		€ 250,00
Prefab Beton Vebo B.V., financiële bijdrage t.b.v. nieuwbouwproject		€ 150,00
Storax B.V., financiële bijdrage t.b.v. nieuwbouwproject		€ 100,00
FloraHolland	schenking kamerplanten	
Mevrouw H.H.M. Bruine de Bruin		€ 1.000,00
Dhr. en mevr. P.A. Gorter, gift t.b.v. aanschaf medicijntrolley voor nieuwbouw		€ 850,00
Stichting Pelgrimshoeve		€ 1.000,00
SCW Ventouranen beklimmen Mont Ventoux		€ 4.564,00

BARDO IN CIJFERS 1^E HELFT 2011

- Opnames 36, waarvan 1 heropname (23 vrouwen en 13 mannen)
- Gemiddelde leeftijd 74,5
- Jongste patiënt 50
- Oudste patiënt 103
- Overleden 35 (5 opnames in 2010)
- Ontslagen 4 (1 opname in 2010)
- Gem. opnameduur 27 dagen (31,5 dagen, inclusief opnames uit 2010)
- Kortste opnameduur 2 dagen
- Langste opnameduur 92 dagen (109 dagen, inclusief opnames uit 2010)
- Komend van thuis 16 (19 inclusief opnames uit 2010)
- Komend uit ziekenhuis 19 (22 inclusief opnames uit 2010)
- Anders 1
- Gem. bedbezetting 72%

4 OKTOBER FILMAVOND; EEN ONTROEREND VERHAAL EN EEN GOED GESPREK

Netwerk Palliatieve Zorg Amstelland en Meerlanden (waar hospice Bardo onderdeel van is) en het Oude Raadhuis (De Meerse) brengen op 4 oktober in beeld wat ons vroeg of laat allemaal raakt: de zorg rondom het levenseinde. Het prachtige meesterwerk op doek nodigt uit tot een openhartig gesprek.

Netwerkcoördinator Monique Panneman: "De mogelijkheden van Palliatieve Zorg - de zorg die je krijgt als je weet dat je niet meer beter wordt - zijn vrij onbekend. Het is misschien ook iets waar je liever niet over nadent. Toch kent vrijwel iedereen iemand in zijn omgeving, die veel zorgen heeft gehad over de laatste levensfase van een zieke ouder, partner, kind of vriend. Die zorg kunnen wij delen en daar willen we mensen graag over informeren. We doen dat rondom de dag van de Palliatieve zorg aan de hand van een prachtige film voor een breed publiek."

"We starten met een korte inleiding over Palliatieve zorg door Manon Boddart (Specialist Palliatieve Geneeskunde & Medisch Directeur van Bardo). Na afloop

van de film is er gelegenheid om na te praten. Wat we hiermee willen bereiken is dat de dood en het sterven beter bespreekbaar worden. Als je er gemakkelijker over praat, ben je ook eerder geneigd tijdig hulp te vragen en daarmee houd je de regie in eigen hand."

De film: *The diving bell and the butterfly*
Op dinsdag 4 oktober 2011 om 19.30 uur in het Oude Raadhuis in Hoofddorp.
Toegang: € 2,50 inclusief consumptie.

ALVAST NOTEREN: 18 DECEMBER CIRKEL VAN LICHT

Op 18 december van 17.00 tot 18.00 uur organiseert Hospice Bardo voor laatste keer op de huidige locatie de Cirkel van licht. Het thema is *loslaten*.

Tijdens dit samenzijn staan wij stil bij deze speciale tijd van het jaar. Wanneer het donker wordt, ontsteken wij de Cirkel van licht. Wij maken een cirkel om het gemis van dierbaren te verlichten, en om het leven te vieren. Een cirkel om te verbinden met toen, met nu en straks. Een cirkel om Hospice Bardo, de mensen die hier verblijven en de gemeenschap om ons heen. We genieten van een warm hapje en een drankje, de muziek en de sfeer.

U bent van harte welkom. Wij stellen het op prijs in verband met de organisatie als u ons per email laat weten of en met hoeveel mensen u komt. Wij begroeten u graag op 18 december!

Mail: hospicebardo@gmail.com

Hospice Bardo is zeer de moeite waard om gesteund te worden. Word daarom lid van de Vriendenclub van Hospice Bardo of stort een donatie op rekening 32.45.72.093 bij de Rabobank.